

Οι εκλογές θα φέρουν μεταβολές στο σκηνικό

ΓΙΑΝΝΗΣ ΜΑΥΡΗΣ: Υπάρχει το φαινόμενο των αναποφάσιστων, που είναι μια έμμεση απόκρυψη

Αν υπάρχει ένας γύρος εκλογών θα είναι έκπληξη και θα διαψευστούν οι δημοσκοπήσεις, δηλώνει ο πολιτικός επιστήμονας Γιάννης Μαυρής, πρόεδρος της Public Issue. Μια αυξημένη αποχή μπορεί να οδηγήσει σε εκλογές ενός γύρου. Εφτά στους δέκα πολίτες πιστεύουν ότι θα έχουμε εκλογές δύο γύρων. Επισμαίνει ότι για πρώτη φορά το θέμα της οικονομικής κρίσης έχει καθορίσει την ατζέντα των εκλογών θέτοντας σε δεύτερη θέση το Κυπριακό. Θεωρεί πως είναι μάλλον αδύνατο το κοιμματικό σύστημα που συγκροτήθηκε μετά το '74 να παραμείνει ως έχει. Πόσο γρήγορα θα προκύψει αυτή η μεταβολή και πού θα καταλήξει δεν μπορεί κανείς να το δει από τώρα, εξηγεί, αλλά πιστεύει πως οι εκλογές θα την πυροδοτήσουν ανάλογα με το αποτέλεσμα. Προβλέπει ότι μετά τις εκλογές θα γίνουν μεταβολές στο κοιμματικό μας σύστημα.

-Νιώθετε να περνάτε εξετάσεις σήμερα; Κάθε φορά που διενεργούνται εκλογές περνάμε εξετάσεις και μάλιστα πολύ δύσκολες.
-Θα δικαιωθείτε ή οι δημοσκοπήσεις δεν θα επαληθευτούν όπως στις προηγούμενες προεδρικές; Είναι αλήθεια ότι στις προηγούμενες προεδρικές οι δημοσκοπήσεις δεν αποτύπωσαν την πραγματική εκλογική κίνηση. Αλλά οι δημοσκοπήσεις είναι μια επιστημονική μέθοδος με κάποια όρια. Αυτό είναι κάτι που τα ΜΜΕ τις περισσότερες φορές το ξεχνούν και αποζητούν από τις δημοσκοπήσεις περισσότερα πράγματα από αυτά τα οποία όντως μπορούν ως επιστημονική μέθοδος να δώσουν.
-Αυτό οφείλεται στον τρόπο που απαντά ο κόσμος; Το θέμα της ανταπόκρισης του κοινού εξαρτάται από πολλούς παράγοντες. Στην Κύπρο όπως και στην Ελλάδα υπάρχει μια πολιτική κουλτούρα

Οι δημοσκοπήσεις αποτυπώνουν κοινωνική αλλαγή

-Επηρεάζουν οι δημοσκοπήσεις τον κόσμο; Είναι ένα άεσο ερώτημα, η γνώμη μου τελικά είναι ότι επηρεάζουν, αλλά δεν σημαίνει ότι η επίδραση είναι κακή. Αν έχω μια πληροφορία σχετικά με αυτό που με ενδιαφέρει και αποφασίζω με βάση μια έγκυρη πληροφορία και όχι με προπαγάνδα, και αλλάξω την ψήφο μου, δεν το θεωρώ κακό, είναι μια συνειδητή λειτουργία του πολίτη. Η δημοσιότητα που γνωρίζουν οι δημοσκοπήσεις μέσω των ΜΜΕ γίνεται μαζική πληροφορία. Αν όμως ένα ΜΜΕ χρωματίζει με τον ένα ή άλλο τρόπο τις δημοσκοπήσεις, δεν φτάνει οι δημοσκοπήσεις. Νομίζω ότι είναι και υποτιμητικό για τους πολίτες να νομίζουν ότι άγονται και φέρονται από τις δημοσκοπήσεις. Υπάρχουν πολύ πιο σταθεροί παράγοντες που καθορίζουν την σχέση ενός πολίτη και ενός κόμματος, ιστορικοί, κοινωνικοί, μορφωτικοί, παράδοσης, οικογενειακοί, μέσα σε αυτά να δεχτώ ότι υπάρχει και μια επίδραση κυρίως για τους πιο ενημερωμένους. Η επίδραση των δημοσκοπήσεων είναι μεγαλύτερη στους πολιτικούς και στους δημοσιογράφους και στην ουσία οδηγούνται σε μια υπερεκτίμηση του ρόλου τους και σίγουρα όχι ορθής αντιμετώπισής τους.
-Οι δημοσκοπήσεις είναι απλώς ένα εργαλείο; Ναι, από τη δεκαετία του 1930 που ξεκίνησαν, πέρασαν 80 χρόνια και δεν έχει εφευρεθεί κάτι καλύτερο. Ξέρουμε ότι υπάρχει η πιθανότητα λάθους, προσπαθούμε να το αποφύγουμε, αλλά δεν μπορούμε να το εξαλείψουμε. Επομένως χρησιμοποιούμε τις δημοσκοπήσεις, αντλούμε τη γνώση της πραγματικότητας που μπορούν να μας δώσουν, δεν τις χρησιμοποιούμε χειραγωγικά για λόγους προπαγάνδας, και όταν συμβεί το λάθος προσπαθούμε να καταλάβουμε το γιατί και αν είναι δυνατό να βελτιώσουμε την επιστημονική μας μέθοδο. Από την άλλη πλευρά η σημερινή εποχή είναι εποχή μεγάλης αναστάτωσης, κοινωνικής, οικονομικής, ιδεολογικής, πολιτιστικής. Σε τέτοιες περιόδους οι δημοσκοπήσεις και οι κοινωνικές έρευνες έχουν πολύ μεγάλη σημασία για το μέλλον και μακάρι να γίνονταν πιο συστηματικά, για να αποτυπώσουν αυτή τη μεγάλη κοινωνική μεταβολή που συντελείται.

ΑΚΕΛ και ΔΗΚΟ δέχονται τη μεγαλύτερη πίεση

-Τι απασχολεί τον Κύπριο ψηφοφόρο; Η κρίση που θα αλλάξει ριζικά τη ζωή του και το ότι πετύχει όλα αυτά τα χρόνια, το ότι θα πρέπει να επαναπροσδιορίσει όλη του τη ζωή και το στοιχείο της προσαρμογής στη νέα εποχή θα καθορίσει την πολιτική του στάση.
-Οι δημοσκοπήσεις δείχνουν ότι μια μερίδα λαού θα ψηφίσει ένα υποψήφιο που δεν εμπιστεύεται. Ναι, προφανώς αυτό δείχνει την έλλειψη πολιτικής ηγεσίας ικανής να εμπνεύσει. Υπάρχει ένα κενό ηγεσίας όχι μόνο στην Κύπρο αλλά σε όλη την Ευρώπη, φαίνεται ότι δεν υπάρχουν ηγέτες που να μπορούν να τραβήξουν μπροστά και να εμπνεύσουν τις ευρωπαϊκές κοινωνίες. Γι' αυτό παρατηρείται αυτό το φαινόμενο της συγκαταβατικής ψήφου.
-Το ενδιαφέρον στις εκλογές εστιάζεται στην συσπείρωση ΑΚΕΛ και ΔΗΚΟ; Ναι, είναι τα δυο κόμματα που δέχονται τη μεγαλύτερη πίεση. Το μεν ΑΚΕΛ δέχεται τη δυσμενέστερη από τη διακυβέρνηση Χριστόφια και η έκταση αυτής της δυσμενέστερης θα δείξει και το πόσο βαθιά θα είναι η κρίση στην οποία θα υπεισέρθει μετά τις εκλογές ο συγκεκριμένος χώρος. Για το ΔΗΚΟ ο εκλογικός δικασμός είναι εντονότερος και φαίνεται να έχει διαірθεί στα

δύο την εκλογική βάση του συγκεκριμένου κόμματος. Πιστεύω ότι οι τελικές διαθέσεις των ψηφοφόρων του ΔΗΚΟ θα κρίνουν σε μεγάλο βαθμό τις εξελίξεις που θα υπάρξουν στο κόμμα μετά τις εκλογές.
-Η απουσία του Κυπριακού από την προεκλογική εκστρατεία τι δείχνει; Δεν σημαίνει ότι παύει να είναι σημαντικό, αλλά ότι υπάρχει ένα πρόβλημα που έχει αναδειχτεί σε μείζον που είναι το θέμα της κρίσης και του χρέους.
**-Όταν είσαι κάτω από μνημόνιο, δύσκολα διαπραγματεύεσαι εθνικά θέματα; Είναι προφανές ότι η διπλωματική και στρατιωτική ισχύς μιας χώρας καθορίζεται σε μεγάλο βαθμό από την οικονομική της ισχύ. Η οικονομική ισχύς αυτή την στιγμή είναι σε αμφισβήτηση.
-Το φυσικό αέριο έπαιξε ή όχι κάποιο ρόλο στη σκέψη των ψηφοφόρων; Το φυσικό αέριο και το γεωπολιτικό παιχνίδι που αναπτύσσεται πάνω σε αυτό είναι προφανώς ένα τεράστιο ζήτημα. Δεν είναι εύκολο να διαμορφώσει κανείς γνώμη γι' αυτό, δεν είναι κάτι πολύ απλό, ενώ αντιθέτως το θέμα του μισθού, της σύνταξης, του φόρου είναι άμεσα αντιληπτό από τον καθένα.**

Ίσως να έχουμε το ενδιάμεσο σενάριο αποχής γύρω στο 15%, που σημαίνει ότι θα έχουμε ένα εκλογικό σώμα των 450.000 περίπου

η οποία μας διευκολύνει. Αυτό όμως τα τελευταία χρόνια διαβρώνεται, έχει αλλάξει ιδίως τις νέες ηλικιακές ομάδες και δημιουργεί μια δυσκολία. Αλλά πιστεύω ότι σε γενικές γραμμές οι δημοσκοπήσεις είναι αξιόπιστες. Αυτό δεν σημαίνει ότι δεν μπορεί να κάνουν λάθος. Υπάρχει το πρόβλημα της απόκρυψης ψήφου, το οποίο δεν μπορεί να αντιμετωπιστεί, όπως στις τελευταίες προεδρικές που υπήρξαν ψηφοφόροι, οι οποίοι έλεγαν ότι θα ψηφίζουν τον Τάσο Παπαδόπουλο και δεν τον ψηφίζουν. Μπορείς να το υποπτεύεσαι αλλά δεν μπορείς να το αποδείξεις, παρά μόνο εκ των υστέρων. Αλλά αν κάνουμε ένα μακροχρόνιο απολογισμό, στην Κύπρο στις περισσότερες εκλογές οι δημοσκοπήσεις ήταν ακριβείς.

αναποφάσιστων, που είναι μια έμμεση απόκρυψη. Μπορεί κάποιος να λέει ότι είναι αναποφάσιςτος γιατί θέλει να κρύψει τη δυσμενέστερη. Έχουμε ένα ποσοστό αναποφάσιστων του ΑΚΕΛ, που τελευταίως 5 μήνες είναι προφανής. Το ερώτημα είναι σε πιο βαθμό θα μεταστρέψω και σε ψηφο. Αν θα επανακάμψω μια μερίδα, πόση ακριβώς θα είναι, και αν μια άλλη μερίδα θα επιλέξει είτε να απέχει είτε να ψηφίσει έναν άλλο υποψήφιο, και στη συγκεκριμένη περίπτωση να στηρίξει Λιλλήκα. Αυτή την στιγμή μπορώ να δώσω μόνο ποσοτική απάντηση, όχι ποσοτική.
-Αληθεύει ότι πιο δύσκολα βρίσκονται ψηφοφόροι του ΑΚΕΛ στο θέμα των δημοσκοπήσεων; Είναι γνωστό ότι μερικές φορές αυτοί οι οποίοι αποφεύγουν να απαντήσουν σε μια δημοσκόπηση έχουν λόγους πολιτικούς. Μπορεί να είναι ψηφοφόροι κάποιου συγκεκριμένου πολιτικού χώρου που είτε δεν θέλουν να εκφραστούν γιατί φοβούνται, είτε είναι δυσαρραστημένοι. Μπορεί όμως να υπάρχουν και λόγοι κοινωνικοί, που έχουν να κάνουν κυρίως με το μορφωτικό επίπεδο ή ακόμα και το βαθμό κοινωνικότητας ή το φύλο. Αυτές είναι οι εγγενείς δυσκολίες που έχει μια δημοσκόπηση. Για να απαντήσω στο ερώτημά σας, στις έρευνες του ΡΙΚ που γίνονται με κάληπτη δεν έχει φανεί αυτό το φαινόμενο απόκρυψης ψήφου εις βάρος του ΑΚΕΛ, υπάρχει όμως το φαινόμενο των

αποφάσιστων, που είναι μια έμμεση απόκρυψη. Μπορεί κάποιος να λέει ότι είναι αναποφάσιςτος γιατί θέλει να κρύψει τη δυσμενέστερη. Έχουμε ένα ποσοστό αναποφάσιστων του ΑΚΕΛ, που τελευταίως 5 μήνες είναι προφανής. Το ερώτημα είναι σε πιο βαθμό θα μεταστρέψω και σε ψηφο. Αν θα επανακάμψω μια μερίδα, πόση ακριβώς θα είναι, και αν μια άλλη μερίδα θα επιλέξει είτε να απέχει είτε να ψηφίσει έναν άλλο υποψήφιο, και στη συγκεκριμένη περίπτωση να στηρίξει Λιλλήκα. Αυτή την στιγμή μπορώ να δώσω μόνο ποσοτική απάντηση, όχι ποσοτική.
**-Είναι μεγάλο αυτό το ποσοστό αναποφάσιστων; Όχι, δεν είναι μεγάλο. Η εκτίμησή μας είναι ότι θα υπάρχει αύξηση της αποχής και ίσως είναι ότι θα υπάρχει αύξηση του στοιχείο από το ποσοστό των αναποφάσιστων.
**-Η αποχή θα κυμανθεί στα επίπεδα των βουλευτικών γύρων στο 20% και όχι γύρω στο 10% των προηγούμενων Προεδρικών; Ίσως να έχουμε το ενδιάμεσο σενάριο γύρω στο 15%, που σημαίνει ότι θα έχουμε ένα εκλογικό σώμα των 450.000 περίπου. Το γεγονός ότι, ένα τρίμηνο του εκλογικού σώματος, κυρίως νέων, σταδιακά και σταθερά απομακρύνεται από την εκλογική διαδικασία, είναι πρόβλημα. Θυμίζω και το χαμηλό ποσοστό εγγραφής στους εκλογικούς καταλόγους. Και αυτό είναι μια ένδειξη.
-Τι προκαλεί αυτή την απαξίωση της πολιτικής; Είναι ένα πολυσύνθετο φαινόμενο και έχει να κάνει με τις τεράστιες αλλαγές που έχουν συμβεί στο κράτος λόγω της παγκοσμιοποίησης αλλά και της****

Πραγματική η κοινωνική απελπισία

**-Αργούμε ως λαός να αντιδράσουμε; Ναι, ισχύει αυτό, βεβαίως υπάρχει μεγάλη διαφορά στις αντιδράσεις στην Ελλάδα και στην Κύπρο. Ένα στοιχείο είναι εντυπωσιακό και δείχνει ακριβώς τη διαφορά αντιλήψεων, είναι ότι στην Ελλάδα το 70% είναι κατά του μνημονίου και υπέρ του ευρώ, στην Κύπρο είναι ακριβώς η αντίθετη εικόνα, η πλειοψηφία είναι υπέρ του μνημονίου και αποστασιοποιημένη ως προς το ευρώ.
**-Τι δείχνει αυτό; Δείχνει αυτά που λέγαμε για τη διαφορετική λειτουργία των κομμάτων, που στην Κύπρο συγκλίνουν στο θέμα του μνημονίου. Δείχνει επίσης μια διαφορά εμπιστοσύνης ως προς το παραδοσιακό εθνικό νόμισμα, αλλά πιστεύω ότι είναι και ιστορικοί λόγοι που έχουν να κάνουν κυρίως με την εξέλιξη της κυπριακής κοινωνίας από το '50 και μετά. Βεβαίως η μορφή που παίρνει η οικονομική κρίση στην Ελλάδα και την Κύπρο δεν είναι η ίδια.
**-Τις αντιδράσεις τις φέρνει η απελπισία ή η πολιτική ωριμότητα; Δεν μπορεί να απαντήσω σε αυτό το ερώτημα. Σίγουρα η κοινωνική απελπισία είναι μια πραγματικότητα, αλλά δεν σημαίνει ότι οδηγεί σε κάποια πολιτική στάση, μπορεί να οδηγήσει και στην πλήρη ιδιότητα ή παραιτοποίηση, δεν σημαίνει ότι οι κοινωνικές εξελίξεις ανταποκρίνονται στην κατεύθυνση. Το τι σημαίνει ωριμότητα είναι ένα ερώτημα. Νομίζω ότι αυτό που μας ενδιαφέρει είναι η εξέλιξη από την κρίση και αν θα είναι προς όφελος των περισσότερων ή των ολίγων.
-Η εμπειρία δείχνει ότι είναι προς όφελος των ολίγων. Δεν έχουμε την εμπειρία από τέτοια βαθιά οικονομική κρίση. Δυστυχώς είναι πρωτόγνωρη η κατάσταση για όλες τις δυτικές κοινωνίες και για τις σημερινές γενιές, δεν γνωρίζουμε πώς να την αντιμετωπίσουμε και αυτό είναι ένα θέμα που μας υπερβαίνει.******

Η πολιτική του Μνημονίου θα αλλάξει τα κοινωνικά δεδομένα

-Είναι οι πιο δύσκολες εκλογές που έχετε κάνει στην Κύπρο; Δεν θα το έλεγα. Κάτι που με έχει εντυπωσιάσει, δεδομένου ότι η πολιτική συκρία που διεξάγονται είναι πολύ διαφορετική από τις προηγούμενες, για πρώτη φορά το θέμα της οικονομικής κρίσης έχει καθορίσει την ατζέντα των εκλογών θέτοντας σε δεύτερη θέση το Κυπριακό. Το Μνημόνιο που είναι σε εξέλιξη μέχρι στιγμή φαίνεται ότι δεν έχει δημιουργήσει τις εντάσεις που δημιουργήσαν αντίστοιχες πολιτικές στην Ελλάδα ή και σε άλλες χώρες. Το μόνο που θα φέρει είναι την αλλαγή στο κόμμα διακυβέρνησης. Είναι προφανές ότι αν συμβεί η πιθανή νίκη Αναστασιάδη, επιβεβαιώνει ένα κανόνα που δείχνει ότι όπου εφαρμόζονται πολιτικές τέτοιου τύπου, τα κόμματα που βρίσκονται στη διακυβέρνηση, ανεξαρτήτως πολιτικής παράταξης, αποδοκμαζούνται, όχι αναγκαστικά με τον ακραίο τρόπο που έγινε στην Ελλάδα.

**-Μπορεί να δούμε μετεκλογικά μεγάλη ανατροπή στον κοιμματικό χάρτη της Κύπρου, μεγάλα κόμματα να συρρικνώνονται, να γεννούνται νέα όπως έγινε στην Ελλάδα; Ζούμε σε μια μεταβατική περίοδο, είναι μάλλον αδύνατο το κοιμματικό σύστημα που συγκροτήθηκε μετά το '74 να παραμείνει ως έχει. Πόσο γρήγορα θα προκύψει αυτή η μεταβολή και πού θα καταλήξει δεν μπορεί κανείς να το δει από τώρα, οι εκλογές θα την πυροδοτήσουν ανάλογα με το αποτέλεσμα, ήδη έχουν διαφανεί κάποιες τάσεις μετασχηματισμού, η υπόθεση του Μνημονίου θα αλλάξει τα κοινωνικά δεδομένα και στην Κύπρο.
-Το Μνημόνιο δεν έχει υπογραφεί, πέρασαν κάποιες προνοισεις στον προλογισμό, ο κόσμος ζει με μια αβεβαιότητα. Υπάρχουν μελέτες που έγιναν από διεθνείς οργανισμούς που υπολογίζουν ότι η επίδραση στην κοινή γνώμη αρχίζει με μια**

καθυστέρηση της τάξης 6-18 μήνες μετά που εφαρμόζονται τα μέτρα, όταν γίνεται αισθητό κοινωνικά από την κοινή γνώμη το αποτέλεσμά τους. Αυτή την στιγμή ότι και να συζητάμε γίνεται αντιληπτό από τις ελίτ ή από κάποιες πολύ ευαισθητοποιημένες κοινωνικές ομάδες. Ο μέσος πολίτης θα κατανοήσει τις επιπτώσεις, τις αλλαγές στο βιοτικό του επίπεδο και στην καθημερινότητά του σε μια δεύτερη φάση.
-Τον Κύπριο δεν τον είδαμε όπως τους Έλληνες στους δρόμους, μεμονωμένα είναι τα περιστατικά απεργιών, εκδηλώσεων διαμαρτυρίας, επεισόδια από ανηρότους που δεν έχουν να φάνε. Η κοινωνική αντίδραση

όλες τις διαφορές, που είναι πολύ διαφορετική από το πολιτικό κλίμα και την πώληση που χαρακτηρίζει συνήθως την ελλαδική πολιτική σκηνή.
**-Στην Ελλάδα είδαμε κόμματα εντελώς διαφορετικά όπως Νέα Δημοκρατία, ΔΗΜΑΡ και ΠΑΣΟΚ να κυβερνούν. Ναι, αυτό γίνεται για πρώτη φορά, σε αντίθεση με την Κύπρο που υπάρχει τέτοια κουλτούρα. Στην Ελλάδα η εμπειρία των συμμαχικών κυβερνήσεων όποτε υπήρξε ήταν αρνητική. Θυμίζω ότι το 1989 το οποίο θεωρήθηκε μια πολύ αποτυχημένη σύγκληση Αριστεράς-Δεξιάς χωρίς συνέχεια. Η μοναδική περίπτωση συμμαχικών κυβερνήσεων ανάγεται στην εποχή του εμφυλίου.
-Κέρδισε το στοιχείο η Κυβέρνηση Σαμαρά; Παραμένει για 7 μήνες, παρά τις ριζικές τη διάρκειες που έχει υποστεί και τις αποχωρήσεις. Δεν μπορεί να περυνήσει κανείς να βελτιώσει ή να επηρεάσει τον εκλογικό χώρο της. Είναι ένα καινούριο στοιχείο για τα ελληνικά δεδομένα. Αν κριθεί με βάση τη ψήφισή του μνημονίου, μπορεί να περυνήσει ή να καταφέρει να περυνήσει από το ελληνικό Κοινοβούλιο αυτά τα μέτρα, αν κριθεί με βάση την κοινωνική υποστήριξη θα έλεγα ότι δεν έχει διευρύνει την υποστήριξη της κοινωνίας στο Μνημόνιο, μάλλον**

αυτή περιορίστηκε.
**-Οι τελευταίες δημοσκοπήσεις, εκεί που ήταν ο ΣΥΡΙΖΑ πρώτο κόμμα, βγάζουν πρώτη τη Νέα Δημοκρατία; Είναι πάρα πολύ ρευστό αυτό το σκηνικό, κινούμενη άμμος. Η φθινοπωρινή άνοδος του ΣΥΡΙΖΑ και η πτώση της Νέας Δημοκρατίας σταμάτησε. Το γεγονός ότι ψηφίστηκε το τρίτο μνημόνιο χωρίς να σημειωθεί κατάρρευση της Κυβέρνησης αλλά διατήρηση της στα επτάδες των εκλογών, δείχνει μια διαφορά. Υπάρχουν δημοσκοπήσεις που δίνουν μικρό προβάδισμα στη Νέα Δημοκρατία και άλλες στο ΣΥΡΙΖΑ ή και ισσοπέδα, στην ουσία δεν ξέρουμε ποιος προηγείται, δεν πρόκειται για μια αποκρουστική τάση. Πιστεύω ότι για ένα διάστημα που δεν μπορεί να προσδιοριστεί πόσο θα είναι, θα είμαστε σε μια ισορροπία που θα αλλάξει με κάθε μικρή μεταβολή.
-Φαινόμενο Χρυσή Αυγή βλέπετε στην Κύπρο; Όχι, δεν το βλέπω στην Κύπρο αυτή τη στιγμή. Δεν υπάρχει τέτοια τάση και ο λόγος είναι ότι η αποδοκμασία των κομμάτων στην Κύπρο δεν έχει πάρει τη μορφή που πήρε στην Ελλάδα. Επίσης, ένας άλλος πολύ σημαντικός παράγοντας που πυροδοτήσε την αύξηση της Χρυσής Αυγής είναι το μεταναστευτικό, που δεν υπάρχει τόσο έντονο στην Κύπρο.**